

# اصول طراحی و اجرای جایگاه های مدرن سوخت

نویسنده:

هرندس رضا نصیروند علی بابالو



موسسه انتشاراتی آفتاب گیتی



عنوان:	اصول طراحی و اجرای جایگاه های مدرن سوخت / نویسنده رضا نصیروند علی بابالو، رضا.	سازمان انتشارات آفتاب گیتی
مشخصات نشر:	تهران: انتشارات آفتاب گیتی، ۱۳۹۹	عنوان و نام پدیدآور
مشخصات ظاهری:	۱۵۶ ص.	تصویر و نمودار
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۲۴۵۲-۳۶-۷	ردیف کتابخانه
موضوع:	پمپ بنزین -- طراحی و ساخت	محتوا
ه موع:	Service stations -- Design and construction :	مقدار
رده بندی کنگره:	TL151:	عنوان
رده بندی D بی:	۲۵۳/۶۲۹:	ناشر
شماره کتابخانه ملی:	۶۲۳۷۱۳۹:	سال انتشار

## آفتاب گیتی

عنوان: اصول طراحی و اجرای جایگاه های مدرن سوخت  
نویسنده: مهندس رضا نصیروند علی بابالو  
صفحه آرایی و تنظیمه: نوزن گرافیک  
ویرایش: شورای بررسی موسسه انتشاراتی آفتاب گیتی  
نوبت چاپ: اول ، ۱۳۹۹  
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه  
چاپ: پاسارگاد  
قیمت: ۱۴۲۰۰۰ ریال  
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۴۵-۳۳۶-۷

کلیه حقوق برای ناشر و نویسنده محفوظ است.

ارتباط با نویسنده : [alibabaloo@gmail.com](mailto:alibabaloo@gmail.com)

تلفن: ۰۹۱۲۳۲۱۹۷۸۲

## فهرست مطالب

۱۱	مقدمه
۱۳	فصل اول: کلیات طراحی جایگاه سوخت
۲۱	فصل دوم شناسائی مکان مناسب
۲۲	"تعریف و تفسیر مشکل" - صفاتی طویل (وجود کارت) جایگاه‌ها
۲۲	- تولید بیش از حد خودرو
۲۳	کسر ۴ تا ۵ لیتر بنزین از ذخیره کارت
۲۴	- کارت خوان.
۲۴	- کارتی، رخت جا مانده
۲۴	- "بنزینی به ناخواسته آن سهم مردم به هوا می‌رود".
۲۵	پیامدهای زیان اور بخوبی
۲۵	- پیامدهای زیان اور رفتاری
۲۵	- زیان‌های اقتصادی
۲۵	مکان‌های تولید بخار بنزین
۲۴	شناسایی موضوع
۲۴	"ویژگی ساختاری تلمبه‌ها"
۳۴	جدا کننده هوا و یا بخار
۳۴	محاسبه کننده
۳۴	میزان حفاظت به وسیله محفظه‌ها
۳۴	شیلنگ تحويل سوخت
۳۵	تجهیزات تحويل سوخت
۳۵	توزیع کننده
۳۵	دستگاه تحويل سوخت جداگانه
۳۵	سیستم الکتریکی
۳۵	محیط قابل انفجار
۳۵	جایگاه سوختگیری
۳۵	منطقه خطرناک
۳۶	نمایشگر
۳۶	وسیله اندازه گیری (پیمانه گر)
۳۶	ناحیه بی خطر
۳۶	کوپلینگ جدا شونده نازل
۳۶	أنواع حفاظت
۳۷	محفظه ضد اشتعال

۳۷	ایمنی افزایش یافته
۳۷	مدار خود ایمن
۳۷	دستگاه الکتریکی خود ایمن
۳۷	حافظت با استفاده از پودر و یا غوطه وری در روغن و محفظه نمایشگر
۳۷	بدنه
۳۷	تلمبه
۳۸	نازل
۳۸	مسدود کننده اخراج
۳۸	طبقه بندی سنتها
۳۸	پالایشگاه د
۳۹	جریان کلی در پالایشگاه
۴۰	فرآورده های پالایشگا
۴۱	بنزین
۴۱	"مشخصات بنزین"
۴۲	سوخت های تقطیری
۴۲	بررسی تأثیرات ساخت محصول / بررسی ازار مدار نیاز
۴۳	تأثیرات ساخت محصول
۴۳	بررسی بازار
۴۴	تاریخچه محصول
۴۶	بررسی دوازده پارامتر اصلی طرح
۴۶	فلسفه وجودی محصول
۴۷	نحوه عملکرد محصول در رابطه با نیازها و خواسته ها
۴۷	فرم کلی محصول در رابطه با عملکرد
۴۷	جنس مواد مورد استفاده در ساخت محصول
۴۷	قیمت محصول و تناسب آن با توانایی های اقتصادی مصرف کننده
۴۸	حمل و نقل و انبارداری
۴۸	چند جانبه بودن عملکرد و ارزش افزوده
۴۸	دستور نگهداری، سرویس و تعمیرات کامل و مشخص
۴۹	کیفیت عالی - استاندارد بالا
۴۹	اثرات کالا بر محیط زیست
۴۹	طول عمر و مدت زمان استفاده از کالا
۵۰	ویژگی های ممتاز
۵۰	جا نازل
۵۰	محل قرارگیری کارت های سوخت

۵۷	ردبهندی و آنالیز مدلهای مختلفی از محصول با توجه به کاربردشان
۵۷	(الف) کارکرد استتیک (زیبایی)
۵۷	زیبایی چیست؟
۵۸	حاصل زیبایی چیست؟
۵۸	کارکرد عملکردی (کاربردی)
۵۸	کارکرد سمبولیک (نمادین)
۵۹	کارکرد استتیک در سه نمونه برتر
۵۹	کارکرد سمبولیک در سه نمونه برتر
۵۹	کارکرد عملکردی در سه نمونه برتر
۶۰	نتیجه گیری
۶۱	فصل سیمین: بحثی ساختار بصری محصولات موجود
۶۲	بررسی گشالت محصول ثئوری گشتالت <sup>۱</sup>
۶۳	عناصر ماکرو:
۶۳	عناصر میکرو:
۶۴	رنگ
۶۴	بررسی عناصر گشتالت سه دسته برتر
۶۴	عناصر میکرو:
۶۴	عناصر ماکرو: فرم کلی بدنه
۶۴	نتیجه گیری
۷۱	فصل چهارم: تعریف جامع و مفید استفاده از محصل
۷۲	کارگران شاغل در جایگاه ها
۷۲	رانندگان وسایل نقلیه
۷۴	تولید کنندگان پمپ ها
۷۴	تمیر کاران
۷۷	نتیجه گیری از بررسی های گروه مخاطب
۷۷	آنتروپومتری
۸۰	قسمت های در ارتباط با محصل
۸۳	ارگونومی
۸۳	ملاحظات ایمنی
۸۵	مسائل بهداشتی در قبال محیط
۸۵	(ائز کالا بر محیط) آلودگی صوتی
۸۵	آلودگی نور
۸۵	آلودگی مغناطیسی
۸۶	مشخص نمودن موقعیت و هویت استفاده از لحاظ فرهنگی
۸۶	مشخص نمودن موقعیت و هویت استفاده هرگز از لحاظ فرهنگی

۸۸	نتیجه گیری
۸۹	بررسی و ندایلز
۹۳	نتیجه گیری
۹۵	<b>فصل پنجم: آنالیز ساختار فنی</b>
۹۷	بررسی مراحل تولید و چگونگی مونتاژ - طبقه بندی تجهیزات تلمبه
۹۷	تجهیزات الکتریکی
۹۷	لامپ ها و تجهیزات کوچک روشنایی
۹۷	مقاومت عایقی
۹۸	عایق سازی الکم بکی
۹۸	ثیله نمایشگر سوخت
۹۹	لوله کشی:
۹۹	بدنی:
۱۰۰	شیلنگ تحویل:
۱۰۱	نازل:
۱۰۲	اتصال شیلنگ به بدنی:
۱۰۲	بررسی تکنولوژی تولید نازل:
۱۰۲	مزایا و محدودیت های تولید چدن در قالب فر
۱۰۲	محدودیت ها:
۱۰۳	فرآیند تولید چدن نشکن در قالب های فلزی:
۱۰۳	تهیه مذاب
۱۰۳	روش تولید لوله سرنازل:
۱۰۳	ریخته گری گریز از مرکز
۱۰۴	مراحل تولید لایه روی نازل
۱۰۴	مونتاژ محصول
۱۰۵	تعمیر
۱۰۷	<b>فصل ششم مکان یابی جایگاه های سوخت.</b>
۱۰۸	مکان یابی جایگاه سوخت
۱۱۰	شاخص های مهم جایگاه سوخت
۱۱۲	مکان یابی (مکان گرینی)
۱۱۳	جایگاه عرضه سوخت
۱۱۳	زمین مناسب
۱۱۳	تراکم جمعیت
۱۱۴	دسترسی
۱۱۵	سازگاری
۱۱۵	وسعت زمین

.....	ارزش زمین
۱۱۵	تحلیل داده ها جهت مکان یابی جایگاه عرضه سوخت با استفاده از روش تاکسونومی
۱۱۶	تشکیل ماتریس فواصل
۱۱۷	تعیین کوتاه ترین فواصل
۱۱۸	نتیجه گیری
۱۲۰	فصل هفتم تعیین پارامترهای موثر در مکانیابی ایستگاههای سوختگیری
۱۲۶	تنهیه لایه های اطلاعاتی GIS اولیه
۱۲۷	وزن دهی پارامترها و امتیازدهی نقاط کاندید
۱۳۰	تعیین نوع ایستگاه مورد نیاز در منطقه
۱۳۲	تعیین مکان پردازه ایستگاههای سوختگیری
۱۳۴	فصل هشتم: بررسی شاخص بی نظمی برای بهبود عملگرها در مکانهای جایگاههای سوخت بنزین
۱۳۹	لزوم اهمیت تصمیم گیری در رابطه با انتخاب شاخص ها
۱۴۰	۲- عملگر OWA و روایت آن برداروزن مربوط به آن
۱۴۳	۳- رانه مدلی جدید برای تعیین اثرباری عملگر OWA
۱۴۷	۴- رانه مدلی جدید برای تعیین برآهه عملگر OWA
۱۴۹	ارزیابی بررسی
۱۶۳	فصل نهم: تعیین محدوده امن برای ایجاد جایگاه سوخت
۱۶۵	بررسی مکان احداث جایگاه سوخت از نظر وقوف خودرو
۱۶۶	۱۶۷ آتشسوزی پس از زلزله
۱۶۷	۱۶۸ اهمیت رخداد آتشسوزی پس از زلزله
۱۶۸	تبیین ویژگی آتشسوزی پس از زلزله
۱۶۹	۱۷۰ بررسی وضعیت گسل ها در شهر تهران
۱۷۰	۱۷۱ • مقررات احداث و مکانیابی جایگاههای عرضه سوخت
۱۷۱	۱۷۲ علل وقوع آتش سوزی پمپ بنزین ها
۱۷۲	۱۷۳ وضعیت آسیب‌پذیری جایگاههای منطقه
۱۷۳	۱۷۴ نتایج مدل سازی پیامد آتشسوزی جایگاه عرضه سوخت منطقه با نرم افزار HAST
۱۷۴	فصل دهم: فرایند های مهم احداث جایگاه سوخت
۱۷۷	۱۷۸ شرایط زمین برای احداث پمپ بنزین
۱۷۸	۱۷۹ حریم احداث پمپ بنزین
۱۷۹	۱۸۰ شرایط احداث پمپ بنزین خارج از شهر
۱۸۰	۱۸۰ فاصله پمپ بنزین تا منازل مسکونی
۱۸۱	۱۸۱ احداث جایگاه سوخت سریع النصب
۱۸۱	۱۸۱ احداث جایگاه سوخت کوچک
۱۸۱	۱۸۱ مراحل احداث پمپ بنزین

دستورالعمل های ساخت پمپ بنزین	۱۸۲
شوابط عمومی جهت احداث پمپ بنزین	۱۸۲
شوابط اختصاصی جهت احداث پمپ بنزین	۱۸۲
مدارک لازم جهت پذیرش متقاضی (اگر متقاضی شرکت هستید	۱۸۳
مدارک مربوط به زمین پیشنهادی برای ساخت پمپ بنزین	۱۸۳
ابعاد استاندارد پمپ بنزین	۱۸۵
هزینه اجرای پمپ بنزین	۱۸۵
مراحل صدور مجوز احداث پمپ بنزین	۱۸۶

## مقدمه

جایگاه پمپ های توزیع سوخت از جایگاه های ویژه ای هستند که جزء تجهیزات شهری منصوب شده و نقش مهمی را نیز در عبور و مرور و ترافیک شهری ایفا می کنند. که متحول شدن آنها با گذشت زمان الزامی است. زیرا در اثر گذشت زمان و پیشرفت صنایع مختلف در جهت بهینه سازی محصولات برای راحتی کاربرد و مفیدتر بودن و سازگاری با محیط زیست و غیره لزوم این تغییرات در تجهیزات در سطح شهرها و در نهایت آن کشور آشکار می گردد.

در شهرهای پرجمعیت شهر تهران که ترافیک شهری معطل بزرگی شمرده می شود به طوری که این متن آن بر مسائل محیطی، اقتصادی، اجتماعی، روحی و روانی مردم بسیار محرز است؛ و دعوهای توزیع سوخت از نظر کاربرد و نحوه فوارگیری و طراحی درست، کمک شایانی به آن معطل بزرگ کرده و می تواند نقش بسزایی در حل یک سری از مشکلات حمل و نقلی داشته باشد.

در یک جایگاه توزیع سوخت مواد متفاوتی شامل: بنزین معمولی، بنزین بدون سرب، گازوئیل یا نفت گاز و نفت سفید و گاه روغن سرمه مکمل های بنزین و غیره ارائه می شود. به طور کلی در جایگاه ها از پمپ هایی با این رمز برای بنزین معمولی و بدنه زرد برای نفت و گاز و بدنه آبی برای نفت سفید و بدنه سبز برای بنزین بدون سرب استفاده می شود.

با توجه به اینکه پمپ های موجود عموماً تک نازله و دارای یک شلنگ برای هر بدنه هستند استفاده گرنده تنها با کمبود پمپ در این جایگاه ها روبرو می شود بلکه برای انتخاب پمپ به محض ورود به این جایگاه ها دچار سردرگمی می شود و به دنبال جایگاه پمپی می گردد که از نظر زمانی سریعتر او را به مقصود برساند و در جایگاه هایی که برای ارائه سوخت از رنگ های نامتعارفی استفاده نکرده و تمامی بدنه ها یک رنگ

بوده و روی آنها نوع سوخت نوشته شده است به این سردرگمی برای پیدا کردن جایگاه مناسب و مورد نظر استفاده گر کمک می کند. غیر از مسائل فوق مشکلاتی چون تبخیر بنزین که به تبخیر تنفسی معروف است مورد توجه قرار می گیرد که در بخش های آبندۀ بررسی خواهیم کرد.